

ТЕНДЕНЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Радіонов В.Е.

*Науковий керівник: Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Розвиток ринку страхових послуг в Україні є надзвичайно важливою передумовою створення конкурентоспроможної економіки, оскільки страхові компанії можуть продукувати довгострокові інвестиційні ресурси [1]. Тому є актуальним питання аналізу національного ринку страхових послуг, важливою складовою якого є оцінка ефективності діяльності страхових компаній, які відіграють ключову роль у його формуванні. Страхові послуги – це специфічних сегмент послуг на фінансовому ринку, які надають можливість хеджувати певні види ризиків. В залежності від диверсифікації таких ризиків виділяють наступні групи страхових послуг: страхування майна, особисте страхування та страхування відповідальності. Водночас наведені групи можуть поділятися на різні види страхових послуг, які постійно еволюціонують (основними з них є страхування життя та здоров'я, медичне страхування, страхування рухомого та нерухомого майна, та ін.).

Формування сучасного ринку страхових послуг в класичній інтерпретації являє собою процес становлення економічного механізму, який поєднує інтереси страхувальників і страховиків щодо певного спектру страхових послуг [2]. Розвиток ринку страхових послуг в Україні характеризувався тенденцією до скорочення чисельності представлених на ньому страхових компаній у різних цільових сегментах. Так, за даними Нацкомфінпослуг [3] наприкінці минулого року в Україні налічувалося 234 страхові компанії, при цьому 23 з них відносилися до сегменту компаній з надання послуг особистого страхування (скорочено – СК «life»), а 211 компаній належали до сегменту страхового бізнесу у сфері страхування майна та відповідальності (скорочено – СК «non-life»). Варто відмітити, що наприкінці позаминулого року чисельність страхових компаній в цілому по ринку України складала 281 од. Тобто можна зробити висновки про те, що протягом останнього звітнього року кількість страхових компаній у різних сегментах скоротилася в цілому на 77 од. Зокрема, у сегменті особистого страхування кількість компаній зменшилася на 7 од., а у сегменті страхування майна та відповідальності – на 70 од. Формування доходів страхових компаній у 2019 році відбувалося за рахунок страхування здоров'я, життя та майна.

Доповнюючи вищевикладене, також варто відмітити перспективи розвитку ринку, які були реалізовані у результаті затвердження закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» [4]. Головною зміною, визначеною вказаним законом, є надання особливих для НБУ прав щодня здійснювати моніторинг грошових коштів, ОВДП і цінних паперів. Тобто дані про роботу страхових компаній мають бути доступні в

максимальному варіанті для регулюючих органів, – подібно до того, як це відбувається нині з банками [5]. Наразі, в контексті прийняття цього закону важливо також удосконалити методичні підходи до управління страховим бізнесом в Україні.

Розглядаючи зарубіжну практику функціонування страхових компаній, варто відмітити, що орієнтація України на удосконалення регулювання роботи страхових посередників є однією з перспективних умов подальшого удосконалення інфраструктури надання страхових послуг. Страхове посередництво в світі дає 129 можливостей значно диверсифікувати продуктивний портфель на ринку страхових послуг, імплементувати страхові компанії в інші сектори фінансового ринку.

Найбільш показовим для України є досвід розвитку ринку страхових послуг в США, Франції та Японії. Ці країни активно використовують інститут посередників для забезпечення ефективного просування та надання страхових послуг. Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій в секторі страхових послуг є важливим критерієм для подальшого удосконалення механізму функціонування страхового ринку [5].

Отже, можна зробити висновок, що страховий ринок України протягом останніх років демонстрував тенденції до поступового скорочення кількості страхових компаній, переважно за рахунок виходу найменш життєздатних суб'єктів страхового бізнесу та тих, які використовувалися в схемах ухилення від оподаткування. Наразі значні перспективи у розвитку ринку страхових послуг покладаються на зміни у філософії менеджменту страхових організацій та впровадження ними сучасних інформаційних технологій. Подальші перспективи розвитку страхового ринку залежать від формування оптимального механізму управління страховими компаніями, зокрема, у сегменті перестрахування.

Література:

1. Гринчишин Я. М., Прокопюк А. В. Стан та перспективи розвитку страхового ринку України. *Молодий вчений*. 2017. № 3 (43). С. 622–626.
2. Андрієнко В. В. Роль державного регулювання у процесі забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг України. *Збірник наукових праць ЧДТУ*. 2017. № 44. С. 5–13.
3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України. URL : <http://www.nfr.gov.ua>. (дата звернення: 10.02.2021).
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 вересня 2019 року № 79-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text> (дата звернення 17.02.2021)
5. Як страховики зустріли СПЛІТ? І кому доведеться піти з ринку? *Фінансовий ринок*. 2019. № 2. С. 1–3. URL: <https://uanews.liga.net/economics/opinion/yak-strahoviki-zustrili-split-i-komudovedetsya-piti-z-rinku> (дата звернення: 15.02.2021).